

Μάτην τὸν φόβον ἢ ἐλπίς θέλουσα νὰ καλύπτῃ
 Μὲ ἀνθὴ ἀσμενίζεται τὰς φρίκας σου νὰ κρύπτῃ
 Εἰς ἄχαρις, ὦ θάνατε, ἄχαρις καὶ φρικώδης
 Κ' ἡ μυστὰ ἀγκάλη σου σκληρὰ καὶ παγιστῶδες! . . .

Λέγουν εἰς ὁ θάνατος συντρίβει τὰς ἀλύσεις
 Δι' ὧν σὸ σῶμα τὴν ψυχὴν προσέδεσεν ἡ φύσις
 Κ' ἐλευθερίας κομιστὴς πρὸς κόσμον φωτὸς ἄλλον
 Στὴν ὕλην ἀπροσπέλαστον καὶ ξένον πρὸς τὸν σάλον
 Τῆς γῆς, ὅστις ὡς χεῖμα ἄβροστος ὁρμητικὸν τοῦ ῥεύματος
 Συτρίφει φῶλλον προσριπθὲν ἀπὸ χειμῶνος πνεύματος
 Ἀκαταπαύστως τῶν θνητῶν τὸν δῖον στροβιλίζει
 Εἰς τὰ πτερά τοῦ τὴν ψυχὴν ταχὺς μετακομίζει.
 Δὲν εἶν' ὁ τάφος, λέγουσιν, εἰμὴ ἀπλὴ τις κλίνη;
 "Ὅπου τὸ σῶμα ἀτάραχος περιφρουρεῖ γαλήνῃ
 Καὶ ὕπνος εἶν' ὁ θάνατος βαθὺς καὶ στιγμιαίος
 "Ὅν διαδέχεται ἥλιος ἄλλης ζωῆς ὠραῖος,
 Μετ' εὐφροσύνης ἡ ψυχὴ δε' ἀρυπνιζομένη
 Εὐθὺς πρὸς τὴν ἀθάνατον πηγὴν τῆς ἀναβαίνει
 Καὶ ἐλευθερὰ τοῦ λοιποῦ ἐκείθεν ἐκ τῶν νόμων
 Τοῦ χρόνου καὶ τοῦ σώματος στῶν οὐρανίων δόμων
 Τὰς αἰθερίους φωτεινὴ περιπλανατ' ἐκτάσσει
 Ἡ εἰς τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ παρίσταται τὰς δάσεις.
 Λέγουν . . . ἀλλὰ τίς οἶδε ἂν τὰ πάντα εἰκασίαι
 Δὲν εἶναι καὶ παρήγοροι ἐλπίδων ὀπτασίαι;
 Τίς οἶδ' ἂν τὰ δεσμὰ αὐτῆς ἀντὶ νὰ διαλύῃ
 Ὁ θάνατος καὶ τὴν ψυχὴν στὸν τάφον δὲν ἐγκλείῃ
 Ἀνεπαισθήτως ἕως οὗ ὁ χρόνος ἀναλώσῃ
 Ὑλὴν καὶ πνεῦμα ἐνταυτῷ καὶ πάντα μηδενώσῃ;
 — Τὸ πνεῦμα εἶν' αἰώνιον! — Ἔστω, ἀλλ' ἂν ὁμοίως
 Ἡ νύξ τοῦ τάφου ἐπ' αὐτοῦ ἐπικήτ' αἰωνίως;
 — Τὸ πνεῦμα εἶνε φωτεινόν, ἡ νύξ δὲν τὸ σκιαίνει.
 — Ἀλλ' ἂν τὸ φῶς τοῦ τῆς θαλῆς τὴν φλόγα ὁμοιάζει
 Καὶ θλῶν τῶν αἰσθήσεων τὴν ὕλην κατακαύσῃ
 Στὸν ζόφον τῶν τριγύρων τοῦ νὰ διαφέγγῃ πύσῃ;
 Εἴτα, τίς οἶδ' ἂν φοβεραὶ καὶ τῶν νεκρῶν ἐπίσης
 Τοὺς ὕπνους δὲν ταρασσώσιν ὀνείρων ἐμφανίσεις;
 Τίς οἶδ' ἀνίσως καὶ ἀποὺ τὸ σάβανον καλύψῃ
 Τὸ σῶμα καὶ ἡ αἰσθησις ἡ ἐξωτέρα λείψῃ
 Ἀποὺ στὴν ἔδραν τῆς ζωῆς ἀποσβεσθῇ πᾶς ἥχος
 Καὶ τὸ ἐπιθανάτιον τὴν περιρριπθῇ ψυχοῖς,
 Ζῶσαι εἰς τὸν ἐγκέφαλον δὲν μένουσιν εἰς θλίψεις
 Ἡ καὶ τὸ φρικωδέστερον ἂν συνειδότης τύψῃς
 Μὲ ὄνυχά ἀκράματον ὡς ἡπαρ Προμηθέως
 Αἰώνια τὰ σπλάγχνα τοῦ δὲν σχίζωσι βαθέως
 Ἡ ὡς μὲ σφύραν πλῆττουσαι τὰ ἐνδόν τοῦ κροτάφου
 Ἀπαύστως δὲν τρομάζωσι τὴν σιωπὴν τοῦ τάφου;
 . . .

Φίλε, ἐμπρός! τὰς κώπας σου καὶ κωπηλάτῃ πάλιν.
 Τὸ παρελθὸν μας θλιβεράν προῖσκει καὶ μεγάλην
 Σκιάν καὶ μύλιν ἀμυδρά τῆς πρώτης ἡλικίας
 Αὐγαί τινες τοῦ βίου μας χρυσόνουν τὰς πρωίας.
 Ἐμπρός! Ἐμπρός! τὴν λάμψιν μας μὴ πλέον τις ἀνέχῃ.
 Πρὸς τὰς ἀκτὰς τοῦ μέλλοντος πλησίστιος ἅς τρέχῃ!

Καὶ σὺ, ὦ λίμνη τῆς ζωῆς, πολύσαλε, βαθεῖα,
 Κύλα περὶ τὸ σκάφος μας τὰ κύματά σου λεία,
 Ἔως οὗ δόξης φθάσωμεν ἀκόματον λιμένα
 Καὶ βάλωμεν τὴν ἀγκυραν εἰς ἀσφαλὴ πυθμένα.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕ ΡΕ-ΡΕ. Τὸ ἐν Ἐκκλησίᾳ ψαλλόμενον Τὸ ῥε-ῥε, ἀρχὴν ἔσχεν ἐπὶ τῶν τελετῶν, ἐθιμοταξιῶν καὶ παρατάξεων τῶν ἐν τῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Αὐτοκρατόρων Αὐλῇ τελεωμένων.

Τὸ Τε ῥε-ῥε, ἔστι λέξις Λατινικὴ, σημαίνουσα Βασιλέα, δι' οὗ ὀνόματος ἐπισταμένων τῶν πανηγυρικῶν καὶ λαμπροφύρων ἑορτῶν καὶ τῶν ἐπικρύτων πομπικῶν ἐκείνων ἐν αὐταῖς τελουμένων Βασιλικῶν προσλεύσεων, οἱ τοῦ Παλατίου ψάλλται ὁμοῦ μετὰ τοῦ λαοῦ ἐπευφήμουν τὸν Αὐτοκράτορα πολυχρονούντες, καὶ ψάλλοντες ἐφύμνια ταῖς ἑορταῖς κατάλληλα οἶον ἐν μὲν τῇ τῶν Χριστουγέννων ἑψαλλον ἐπὶ τῶν τελετῶν τῆς αὐλῆς ἐν ἧχῳ Γ' τόδε. « Τὸν ἐν Ἐδέμ Παράδεισον ἠνέωξεν ἐν Βηθλεὲμ ἡ Παρθένος, ἐξ ἧς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν ἠδδόκησε τεχθῆναι. » Ἐν δὲ τῇ τῶν Φώτων, ἐν ἧχῳ Πλ: Δ' « Χριστὸς ἐνδύεται φιλοανθρώπως ῥεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου. » Ἐν δὲ τῷ Πάσχῃ, ἐν ἧχῳ Α' « Χριστὸς ἐν τάφῳ νεκρὸς ὤφθη, θανάτῳ θάνατον θανατώσας. » Ἐν δὲ τῷ τέλει τῶν ἁσμάτων τούτων παρέταινον οἱ ψάλλται τὸ κράτημα τερερεμτίζοντες, ἀνακαλούμενοι διὰ τῆς Λατινίδος τερώδους φωνῆς ταύτης καὶ τὴν ἀκοὴν πληττούσης λέξεως ῥε-ῥεμ (Βασιλεῦ) τὴν τοῦ Ἀνακτος προσηγορίαν ἐνδελεχῶς.

Σημειωτέον οὐ μόνον Ἑλληνιστὶ (ἐξ οὗ τὰ σκῆπτρα τῆς Μοναρχίας ἐκ τῆς παλαιᾶς Ρώμης μετενέχθησαν εἰς τὴν Νέαν), ἀλλὰ καὶ Λατινιστὶ ἑψαλλον οἱ ψάλλται πολυχρονούντες τοὺς Αὐτοκράτορας οὕτω: « Christus Deus noster conservat Imperium vestrum per multos annos et bonos » τουτέστι, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν φυλάξει τὴν ὑμῶν Αὐτοκρατορίαν ἐπ' ἔτεσι πλείστοις καὶ ἀγαθοῖς.

Ἰστέον δ' ἐστὶ, ὅτι, καθάπερ τὸ Τε-ῥε-ῥε ἐτερερεμτίζον, οὕτω καὶ Νανέ-νανά (λέξις Ἑβραϊκὴ δηλοῦσα « Σῶσον δὴ (Θεὸ) σῶσον ») ἐν τῷ τέλει τῶν ἁσμάτων καὶ πολυχρονισμῶν ἑψαλλον ἐφ' ἱκανὴν ὥραν νενανατίζοντες.

Οἱ δὲ πρὸ τῆς ἀλώσεως καὶ μετὰ ταῦτα Μουσικοὶ, διαφύρων ἁσμάτων ποιηταί, ἐνοῦντες τῶν παρ' αὐτῶν φιλοπονηθέντων, προσέθεντο καὶ οἱ ἐπίσης τότε Νενανέ αὐτὸ καὶ τὰ Τε-ῥε-ῥεμ, ἐν τοῖς μελωδήμασιν ὡς λιγύφωνα.

Εἶχον μὲν καὶ οἱ τῶν Ἑλλήνων ἀρχαῖοι τὰ τῶν Φορμύγγων αὐτῶν ἢ Κιθαρῶν τερετίσματα, καὶ λιγυρῶς ἐτερετίζον ἄδοντες, ἀλλ' οἱ τῆς Βυζαντείου Αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς αἰδοὶ, τὰ τῶν ἀρχαίων ταῦτα τερετίσματα μετελλάξαντο πρὸς εὐαρέστησιν τῶν κρατούντων, εἰς τὸ ῥε-ῥεμ, Βασιλέα. [Ἐκ τῶν ἀνεκδότων Κωνσταντίου τοῦ ἀπὸ Συναίου.] (Ὁμολογία.)